

INFORMACJA LOKALNA O ZAWODZIE

AKTOR

KOD 265501

ZAKRES TEMATYCZNY INFORMACJI:

- I. ZADANIA ZAWODOWE ORAZ PROFIL KOMPETENCYJNY
- II. SYTUACJA NA RYNKU PRACY – MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
- III. ZAPOTRZEBOWANIE NA PRACOWNIKÓW – BADANIA PRACODAWCÓW I ANALIZA INTERNETOWYCH OFERT PRACY
- IV. PROGNOZY RYNKU PRACY – BAROMETR ZAWODÓW
- V. KSZTAŁCENIE I DOSKONALENIE W ZAWODZIE
- VI. INFORMACJE DODATKOWE
- VII. MOŻLIWOŚCI I WARUNKI ZATRUDNIENIA W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
jest Jednostką Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

**Publicznych Służb
Zatrudnienia**
1919-2019

I. ZADANIA ZAWODOWE ORAZ PROFIL KOMPETENCYJNY

Aktor (265501) to jeden z zawodów i specjalności ujętych w obowiązującej od 1 stycznia 2017 r. klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 r. z późn. zm.¹

Aktor uprawia zawodowo sztukę aktorską, grając role w przedstawieniach teatralnych (teatr dramatyczny, teatr lalek, pantomima), estradowych, w filmie, radiu i telewizji; wykorzystuje w budowaniu postaci scenicznych swoją osobowość psychofizyczną oraz umiejętności: operowania głosem, ciałem, współgrania z innymi, dialogu z partnerem, zachowania się w określonym stylu, zgodnym z daną epoką, posługiwania się współczesną techniką gry aktorskiej, w celu przedstawienia postaci zgodnie z koncepcją artystyczną roli.

Zadania zawodowe:

- pamięciowe przyswajanie roli (tekstu, melodii, tańca itp.)
- opracowywanie własnej koncepcji artystycznej roli;
- uczestniczenie w próbach przedstawienia, współpraca z reżyserem i zespołem aktorskim, w efekcie której powstaje kreacja sceniczna;
- uczestniczenie w przygotowaniach wizualnej strony przedstawienia, np. w przymiarkach kostiumu;
- przygotowywanie się do występu scenicznego lub ujęć filmowych (charakteryzacja, zakładanie kostiumu, koncentracja psychiczna itp.);
- występowanie w kolejnych spektaklach teatralnych, w repertuarze dramatycznym, w teatrze lalek, powtarzanie tych samych czynności (wypowiadanych kwestii, zachowań scenicznych itp.) w teatrach stałych i objazdowych;
- realizacja roli na planie filmowym, współpraca z reżyserem, operatorem zdjęć i zespołem aktorskim;
- powtarzanie danego ujęcia filmowego, aż do uzyskania efektu artystycznego oczekiwanego przez reżysera;
- stałe doskonalenie sprawności warsztatowej: głosowej, psychomotorycznej, fizycznej, przez uprawianie odpowiednich ćwiczeń;
- opanowywanie różnych umiejętności zawodowych (np. taniec w określonym stylu, pantomima), w zakresie potrzebnym do zadań scenicznych;
- zdobywanie umiejętności nieaktorskich, niezbędnych do zagrania danej roli (np. gra w bilard, język migowy);
- przestrzeganie dyscypliny teatralnej, dyspozycyjność wobec zespołu, w celu zapewnienia harmonijnej pracy i jak najwyższych efektów artystycznych całego zespołu.²

¹Tekst jednolity Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania. (Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

²Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia

<http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

Profil kompetencyjny³ dla grupy dużej Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury - kod 26

Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury prowadzą badania, opracowują koncepcje, teorie i metody działania lub stosują wiedzę w dziedzinach: prawa, zarządzania informacją, ekonomią, socjologią, filozofią, historią, religią, psychologią, opieką socjalną oraz sztuką i rozrywką⁴.

Przykładowe zawody: adwokat, archiwista, artysta malarz, socjolog, filozof, politolog, psycholog, specjalista pracy socjalnej, mediator sądowy, duchowny wyznania rzymskokatolickiego, tłumacz, **choreograf**, piosenkarz, reżyser filmowy, aktor.

Kompetencje to cechy osoby, które przejawiają się w działaniach prowadzących do wykonywania zadań zawodowych na wymaganym poziomie oraz w zachowaniach przekładających się na konkretne efekty, dzięki czemu są obserwowalne, podlegają rozwojowi poprzez szkolenia oraz nabyte doświadczenia w realizacji określonych zadań.

Dla grupy specjalistów z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury wyróżniono cztery kluczowe kompetencje:

1. **Sumienność w dążeniu do rezultatów** - Wysoka efektywność realizacji zadań w ściśle określonym terminie i z należytą starannością, uwzględniającą własne kompetencje i możliwości. Determinacja w działaniu i osiąganie zakładanych rezultatów przez utrzymywanie odpowiedniego tempa oraz jakości pracy, nawet w obliczu trudności.
2. **Otwartość na innych** - Pozytywne nastawienie i traktowanie innych oraz okazywanie chęci ich zrozumienia.
3. **Zdolności analityczne i podejmowanie decyzji** - Rozumienie złożonych sytuacji i relacji zachodzących pomiędzy różnymi elementami. Analizowanie informacji i danych, dostrzeganie zależności, wyciąganie na ich podstawie wniosków i podejmowanie trafnych decyzji.
4. **Komunikacja interpersonalna** - Przekazywanie konkretnych informacji w sposób zrozumiały dla innych. Przystępne wyjaśnianie skomplikowanych, specjalistycznych kwestii. Przekazywanie najważniejszych zagadnień i sprawdzanie, czy rozmówca rozumie komunikat. Dostosowanie stylu wypowiedzi do odbiorcy.

³NBK Narzędzie do badania kompetencji. Podręcznik dla doradców zawodowych. Warszawa, 2014

⁴Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy. Tworzenie i stosowanie. Warszawa, 2014

ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY

W 2018 w ewidencji powiatowych urzędów pracy w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano 1 nową rejestrację w zawodzie aktor. W grupie bezrobotnych z tym zawodem nie było osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

W końcu grudnia 2018 w ewidencji pozostawała 1 osoba z tym zawodem

W 2018 do powiatowych urzędów pracy nie zgłoszono wolnych miejsc pracy lub miejsc aktywizacji zawodowej w zawodzie aktor.

.BEZROBOTNI I ZGŁOSZONE WOLNE MIEJSCA PRACY LUB AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W ZAWODZIE AKTOR ⁵

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani w okresie ogółem	Bezrobotni według stanu na koniec okresu	Osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki ogółem	Osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na koniec okresu	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej ogółem	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej na koniec okresu
2018	1	1	0	0	0	0
2017	3	1	0	0	0	0
2016	5	4	1	0	0	0
2015	1	0	0	0	0	0
2014	3	3	0	0	0	0

Od 2015 r. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (obecnie Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej) zmieniło metodologię prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Według nowej metodologii zamiast wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu zawodów dokonuje się wyboru zawodów deficytowych i nadwyżkowych na podstawie trzech wskaźników: wskaźnika dostępności ofert pracy, wskaźnika długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnika płynności bezrobotnych⁶. Wprowadzona zmiana spowodowała, że sytuacja znacznej części zawodów pozostaje nieokreślona – nie przynależy do żadnej z grup.

⁵Informacja przygotowana na podstawie Załącznika Nr 3 do Sprawozdania o rynku pracy MRPiPS-01 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za lata 2015-2018 <http://wuptorun.praca.gov.pl/struktura-zawodowa-bezrobotnych> oraz raportu Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim w 2014 roku <http://wuptorun.praca.gov.pl/publikacje-dotyczace-ryнку-pracy>

⁶Wskaźnik dostępności ofert pracy: iloraz średniomiesięcznej liczby bezrobotnych danej grupy zawodów, w badanym okresie i średniomiesięcznej liczby wolnych miejsc pracy dostępnych w PUP i Internecie w danej grupie zawodów, w badanym okresie.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia: iloraz liczby długotrwałe bezrobotnych w danej grupie zawodów, w końcu okresu i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danej grupie zawodów, w końcu okresu.

Wskaźnik płynności bezrobotnych: iloraz odpływu bezrobotnych w danej grupie zawodów, w badanym okresie i napływu bezrobotnych w danej grupie zawodów, w badanym okresie.

W latach 2015 – 2018 w województwie kujawsko-pomorskim grupa elementarna aktorzy, w której ujęto zawód *aktor* nie miała określonego statusu na rynku pracy.⁷

Większa liczba nowych rejestracji bezrobotnych niż zgłoszonych wolnych miejsc pracy lub aktywizacji zawodowej spowodowała, że z **w 2014** zawód aktor był **zawodem nadwyżkowym**, tzn. takim, na który na rynku pracy istniało mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie⁸.

II. ZAPOTRZEBOWANIE NA PRACOWNIKÓW – BADANIA PRACODAWCÓW I ANALIZA INTERNETOWYCH OFERT PRACY

W badaniu **”Zapotrzebowanie na zawody oraz diagnoza potrzeb w zakresie kształcenia ustawicznego wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” zrealizowanego w 2016 roku** zawód aktor znalazł się w grupie zawodów, które powodują największe trudności rekrutacyjne⁹

W badaniu ankietowym pracodawców kluczowych branż województwa kujawsko-pomorskiego w 2014 roku nie występują informacje na temat zawodu aktor¹⁰.

Raport z badania ofert pracy publikowanych w Internecie w województwie kujawsko-pomorskim nie zawiera informacji dotyczących zawodu aktor¹¹.

⁷ Informacja o deficycie i nadwyżce dla wybranego województwa <http://mz.praca.gov.pl>

⁸ Podziału na zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe dokonywano na podstawie wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) wyrażonego jako iloraz liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w badanym okresie, w danym zawodzie i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w badanym okresie, w danym zawodzie. Zawody deficytowe to takie, dla których wskaźnik przekracza wartość 1,1; zawody zrównoważone to te, dla których wartość wskaźnika mieści się w przedziale od 0,9 do 1,1; natomiast zawody nadwyżkowe to te, w których przypadku wskaźnik wynosi poniżej 0,9.

⁹ Szczegółowy opis metodologii i wyników badania zawiera raport dostępny w publikacji **”Zapotrzebowanie na zawody i kwalifikacje w opinii pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego. Potrzeby szkoleniowe pracodawców”**.
<http://wup.torun.pl/urzad/publikacje/publikacje-dotyczace-rynku-pracy/>.

¹⁰ **Raport z badania ankietowego 445 pracodawców 6 kluczowych branż woj. kujawsko-pomorskiego przeprowadzonego w 2014r. w ramach projektu Rynek Pracy pod Lupą II** znajduje się na stronie <http://podlupa.wup.torun.pl/>

¹¹ **Badanie zostało przeprowadzone zgodnie z założeniami „Nowej metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”. Celem badania internetowych ofert pracy jest uzupełnienie informacji pochodzących z powiatowych urzędów pracy na temat zapotrzebowania na zawody na regionalnym rynku pracy. Materiał badawczy stanowiły ogłoszenia o pracy z kwietnia i października 2015r. dostępne w portalu Zielona Linia (tj. ogłoszenia skupione z następujących portali internetowych: praca.pl, gazeta praca.pl, pracuj.pl, praca.gratka.pl), które zostały zweryfikowane przez pracowników WUP w Toruniu, a następnie uogólnione dla całego 2015 roku. Raport z badania znajduje się na stronie http://wup.torun.pl/wp-content/uploads/2016/04/DA_20160425_Oferty-Internetowe-2015-r.pdf**

III. PROGNOZY RYNKU PRACY – BAROMETR ZAWODÓW

Barometr zawodów to jednoroczna prognoza sytuacji w zawodach. Opiera się na opinii ekspertów (pracowników urzędów pracy oraz agencji zatrudnienia), którzy wspólnie analizują sytuację w poszczególnych zawodach. Ocenie podlegają zawody najczęściej występujące na rynku pracy. Głównym efektem badania są informacje o grupach zawodów (167 grup), dla których prognozuje się, iż będą charakteryzować się deficytem, równowagą lub nadwyżką osób poszukujących pracy.

Z uwagi na to, że zawód aktor nie występuje na otwartym rynku pracy nie został objęty badaniem.

IV. KSZTAŁCENIE W ZAWODZIE

Informacja o kierunkach i profilach kształcenia na studiach wyższych w Polsce dostępna jest w Zintegrowanym Systemie Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym -POL-on.

Na terenie województwa kujawsko – pomorskiego nie ma wyższej uczelni kształcącej NA KIERUNKU aktorstwo.

W Polsce następujące uczelnie oferują kształcenie na kierunku aktorstwo:

- Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera w Łodzi
- Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. Ludwika Solskiego w Krakowie
- Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie
- Warszawska Szkoła Filmowa

V. INFORMACJE DODATKOWE

PRZYDATNE ADRESY

- Aktorzy polscy - <https://www.aktorzypolscy.pl/>
- Teatr w Polsce - <http://www.e-teatr.pl/pl/index.html>
- Dziennik teatralny - <http://www.dziennikteatralny.pl/>
- Instytut im. Jerzego Grotowskiego - <http://www.grotowski.net/>
- Film polski - <http://www.filmpolski.pl/fp/index.php>
- Filmweb - <http://www.filmweb.pl/>
- Magazyn filmowy - <http://cinema.pl/>
- Telewizja Polska - <http://www.tvp.pl/>
- Musicale - <http://www.musical.pl/redakcja.html>

LITERATURA

- Konstantin Stanisławski *Praca aktora nad sobą*,
- Michał Czechow *O technice aktora*
- David Mamet *Prawda i fałsz : [herezja i zdrowy rozsądek w aktorstwie]*,
- Robert L. Benedetti *The actor at work*

- Michael Powell *Jak zostać aktorem: wszystko, co zawsze chcieliście wiedzieć, ale nie było okazji, by zapytać*
- Lee Strasberg *Definition of acting*.

Opracowała: Elżbieta Wróblewska

WUP w Toruniu - Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej we Włocławku

Akceptowała:

Bogusława Szewczyk-Modrzejewska

Kierownik Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej we Włocławku

Aktualizacja, czerwiec 2019r.

VII. MOŻLIWOŚCI I WARUNKI ZATRUDNIENIA W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

1. Dostęp do rynków pracy krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

Swobodny przepływ pracowników jest jednym z fundamentów rynku wewnętrznego UE/EFTA. Uprawnia do poszukiwania i podejmowania pracy w innym państwie członkowskim bez konieczności uzyskania pozwolenia na pracę. Obywatele Polski mając swobodny dostęp do rynków pracy są na równi traktowani z obywatelami danego państwa członkowskiego w zakresie zatrudnienia, warunków pracy oraz przywilejów socjalnych i podatkowych. Mobilność zawodowa umożliwia poprawę warunków materialnych poprzez skuteczniejsze wyjście z bezrobocia co może się wiązać ze zmianą zawodu bądź miejsca zamieszkania w celu podjęcia odpowiedniego zatrudnienia.

2. Informacja dla osób poszukujących pracy w zawodzie aktor w krajach EOG:

Osoba, która chce podjąć pracę jako aktor w jednym z krajów EOG, powinna sprawdzić czy zawód ten nie jest w tym kraju regulowany tj. czy do jego wykonywania w danym państwie konieczne jest posiadanie konkretnego dyplomu otwierającego dostęp do tego zawodu czy też zdanie specjalnych egzaminów np. państwowych lub zarejestrowanie się w organizacji zawodowej, co wiąże się z oficjalnym uznaniem kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Jeśli Twój zawód jest zawodem regulowanym w kraju UE w którym zamierzasz go wykonywać, być może najpierw będziesz musiał wystąpić o oficjalne uznanie przez ten kraj Twoich kwalifikacji zawodowych.

Aby sprawdzić, czy zawód aktor jest regulowany należy skorzystać z wyszukiwarki na portalu: Twoja Europa” prowadzonym przez Komisję Europejską:

<http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs>

Obecnie w żadnym z krajów EOG zawód aktor nie jest regulowany.

Sprawdź, czy musisz ubiegać się o uznanie swoich kwalifikacji zawodowych i jaki wniosek musisz złożyć:

https://europa.eu/youreurope/citizens/work/professional-qualifications/regulated-professions/index_pl.htm

W przypadku braku informacji o danym zawodzie w powyższej wyszukiwarce lub w razie potrzeby uzyskania dodatkowych informacji, należy zgłosić się do jednego z punktów kontaktowych ds. kwalifikacji zawodowych UE

https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals_en#contacts

3. Zapotrzebowanie na osoby z zawodem aktor wg Europejskiego Portalu Mobilności Zawodowej <http://eures.europa.eu>

Wg stanu na dzień 14.12.2018 r. dla osób ubiegających się o pracę w zawodzie aktor w krajach EOG nie zamieszczono żadnej oferty pracy.

Aktualne dane dotyczące liczby zgłoszonych ofert pracy dla aktora w krajach EOG dostępne są na stronie internetowej:

➤ <https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

Na Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej, poza ofertami pracy, znaleźć można wiele innych przydatnych informacji związanych z pracą za granicą. Dodatkowo warto skorzystać ze strony internetowej EURES Polska - www.eures.praca.gov.pl znajdziesz tam informacje na temat:

➤ jak szukać pracy w UE i EFTA

<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski>

➤ warunków życia i pracy za granicą

<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski/zycie-i-praca-w-krajach-ue-i-efta>

➤ bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą

<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski/bezpieczne-wyjazdy-do-pracy-za-granice>

➤ o Europass tj. ujednoliconym życiorysie zawodowym

<https://europass.cedefop.europa.eu/pl/documents/curriculum-vitae>

➤ przepisów dla osób powracających do kraju

<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski/jestes-polakiem-chcesz-wrocic-do-kraju>

- zatrudnienia pracowników przygranicznych i transgranicznych

<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski/jestes-pracownikiem-przygranicznym>

Opracowała:

Justyna Grębicka

pośrednik pracy

WUP w Toruniu, Wydział Pośrednictwa Pracy O/Z we Włocławku

Data ostatniej aktualizacji: 14.12.2018 r.